

ամենուն՝ քեզի համար ալ կը զօրէ այս պատճառաբանութիւնը. ազգային լեզուն պէտք է աստիճանով մը սովորի ամէն ոք, ո՛չ միայն իրեն՝ այլ նաև իր որդւոց համար, որոնք մինչդեռ փոքր են, մայրենի լեզուն սովորելու համար իրենց հօր և մօր օգնութեան կը կարօտին:

Ինչ բարի օրինակ կու տայ հայր մը՝ եթէ ըսէ իր որդւոյն. — Սիրելիս, դու տասը տարեկան ես, այլ ևս լեզուական պաշար չունիմ քեզի հաղորդելու, որովհետև... ես գործի տէր մարդ մ'եմ:

Յարմարութիւն չունեցողին.

— Ես ալ գիտեմ որ լաւ է տրեկայ. բայց լեզու սովորելու յարմարութիւն չունիմ:

— Չարմանալի՛ բան: Ի՛նչ կը պատասխանէիր եթէ մէկը քեզի այսպէս ըսէր. կազմուածքս տկար է, առողջ չեմ, անոր համար մարմնամարդ չեմ ընել: Բայց լեզու սովորելու յարմարութիւն չունենալն աւելի մեծ պատճառ մ'է զայն սովորելու: Ո՛վ որ շատ յիշողութիւն չունի և ինքզինք բացատրելու դիւրութեան զուրկ է և լեզուի քնական կորովը չունի, այս ձիրքերու պակասութիւնը կրնայ ուսումով լրացնել: Հիզինակ կամ լեզուազէտ ըլլալու համար՝ բնական յարմարութիւն պէտք է, բայց լեզուն սովորելու համար՝ հաստատուն կամք մը բաւական է, որչափ որ կը պահանջեն իր պարտքը, շահը և ո՛ր և է կիրթ քաղաքացիի մը արժանապատուութիւնը: Փորձէ՛ անգամ մը:

Դու չես կրնար երևակայել թէ լեզուի մէջ որքան շահ կրնայ ձեռք բերել մէկը, որ նոյն իսկ ի բնէ յարմարութիւն չունի, և այն՝ քիչ ժամանակի մէջ և առանց շատ աշխատանքի:

— Պիտի ըսես. — Յարմարութիւն չունենալով՝ սէր ալ չունիմ, և առանց ասոնց ոչ մէկ բան չըլլար:

— Բայց սէրը կամաց կամաց կու գայ, երբ մարդս հետզհետէ կ'ըմբռնէ ուսման օգուտները. ինչպէս որ կը հանդիպի սկսնակ բուսարանի մը՝ որ իր մտքին մէջ

բոյսերու շարք մը դասաւորելէն վերջ, աւելի եռանդամբ կը շարունակէ՝ տեսնելով որ իր ծանօթութիւններու պաշարը կ'աճի, որով հետզհետէ իր աշխատութիւնը կը դիւրանայ: Կրնա ասացուցանել որ եթէ մէկ ամիս չորս պատին մէջ բանտարկուած՝ միայն, լեզուական զգրքեր ունենայիր քովդ՝ նոյն չափ պիտի չտրէիր այս ուսումը, որչափ յարմարութիւն ունեցող մը: Այնպէս չէ՛. Եւ ստիպուած պիտի սիրէիր, պարզապէս ձանձրոյթդ փարատելու համար՝ յաղթելով առաջին զովամակութեանդ՝ ջանալով միանգամայն միտքդ ալ համոզելու, զոր կեանքիդ մէջ երբէք պիտի չընէիր:

Ուրեմն, փորձէ՛ անգամ մը համբերութեամբ լեզու սովորելու զբաղիլ, ինչ որ բռնադատուած պարագայի մը մէջ պիտի ընէիր. և պիտի տեսնես, թէ միայն սկզբնաւորութիւնը դժուարին է. Եւ յետոյ. — Յարմարութիւն չունիմ: — Ուսկից գիտես թէ յարմարութիւն չունիս: Մարդկային միտքը լի է անակրնկալներով. շատ կարողութիւններ թաքուն կը մնան. քիչ մը փորձ՝ ըղեղդ ալ, վասն զի ո՛վ որ կը փնտռէ կը գտնէ:

(Շարունակելի) Թրգմ. Յօրն. Լ. Ա. ՅՈՎՍ.

ՏԵՐԵՒԱԹԱՓ

Համբար մըն է տգիտն ոսկին իրիկուան Այնթախ խորունկ, մեկամոլոտու և անունը, Արցունքներու պէս տերեւներ կ'իյնան: Մասնատարուող զգումներն տակ նովեւուն:

Արցունքներու պէս տերեւներ կ'իյնան, Ու սե թափի մը սրտիս մէջ կ'երկարի: Անքնին տակ մահակառքի մը նման, Գիշերն անո պատանգ մըն: Եւ խաւարի:

Անքնին տակ մահակառքի մը նման Ծիր Տիրութիւնի՝ իրքի զազալ սրտիս նաւ: Ծառերուն տակ, ժամբաներէն անասման կ'երկար լըռին, ցրտաբակման, առ յաւառ:

Ծառերուն տակ, ժամբաներէն անասման Համբար մըն է մեռնող ոսկին արևուն... Արցունքներու պէս տերեւներ կ'իյնան իմ սրտիս մէջ, իմ և՛ք սրտիս երազում...

« ՅՈՐԱՎԱՐՈՅՈՐ »

Բարիկ

ԱՐՄԵՆ ԵՐԱԾ